

II.

ALEXANDRI III.
PONT. MAX.

*Privilegia varia huic Mona-
sterio concessa.*

A.C. 1177.

Alexander Episcopus servus servorum Dei, Dilectis filiis Vlrico Abbatii Monasterij Sanctæ Mariæ de Alba, eiusq; Fratribus tam præsentibus, quam futuris Regularem vitam professis in perpetuam memoriam. Religiosam vitam diligentibus, Apostolicum convenit esse præsidium: ne forte cuiuslibet temeritatis incursus, aut eos à proposito reuocet, aut robur, quod absit, sacrae Religionis infringat. Ea propter dilecti in Domino filij, vestris iustis postulationibus clementer annuimus, & præfatum monasterium, in quo Diuino estis obsequio mancipati, sub Beati Petri & nostra protectione suscipimus, & præsentis scripti priuilegio communimus. In primis siquidem statuentes, ut Ordo Monasticus, qui secundum Domini & Beati Benedicti Regulam & Institutionem Cisterciensium fratrum in eodem Monasterio institutus esse dino- scitur, perpetuis ibidem temporibus in uiolabilitate obseruetur. Præterea quascunq; possessiones, quæcunq; bona idem Monasterium in præsentiarum iuste &

Monasterium
Alba Domini-
nū, sub Sancti
Petri & Aposto-
licæ sedis pro-
tectione, susci-
piuntur.

stè et canonice possidet, aut in futurum concessionē Pontificē, largitione Regū vel Principū, oblatione fidelium, seu alijs iustis modis præstante Domino poterit adipisci, firma uobis, vestrisq; Successoribꝫ & illibata permaneant; In quibus hæc propriis duximus exprimenda vocabulis, Locum ipsum in quo præscriptum Monasterium constructum est, eum omnibus pertinentijs suis, Grangiam (a) in Oterswylere, Grangiam in Rastettenen, Grangiam in öttickhaim, Grangiam in Augia, Grangiam superiorem & inferiorem in Malscha, Grangiam in Schybenhart, Grangiam in Bretthaim, Grangiam Egge, Grangiam Moſenbrunnen, Grangiam in Vbestat, cum omnibus appenditijs suis, agris scilicet, pratis, aquis, siluis, pascuis, cultis et in cultis, Sanè laborum vestrorum, quos proprijs manibus aut sumptibus colitis, siue de nutrimentis vestrorum animalium, nullus omnino a vobis decimas præsumat exigere. Præsentiq; decreto sancimus, ut nullus infra dimidia leuqua Monasterio vestro ædificeare præsumat Ecclesiam, de qua Religio & quies vestra meritò possitturbari. Liceat quoq; vobis Clericos vel Laicos è seculo fugientes liberos & absolutos, ad conversionem recipere, et in vestro Monasterio absq; contradictione qualibet retinere. Prohibemus insuper, ut nulli fratrum vestrorum, post factam in loco vestro Professionem, fas sit de eodem loco absq; licentia Abbatis sui discedere. Discedentem vero sine communium litterarum vestrarum cautione, nullus audeat retinere. Paci quoq; & tranquillitatí vestræ paterna sollicitudine prouidere volentes; au-

Enumeratio
bonorum, ad
hoc Monasteri
um pertinen
tium.

Monasterium
Alba Domino
ruris nullas de
cimas solvit,
de laboribus,
quos propriis
manibus, &
sumptibus eo
lit.

Infra dimidiā
leucam, circa
illud Monaste
rium, nemo
Ecclesiam adi
ficare debet.

Clerici & Laici
è seculo fugi
entes, liberi, &
absoluti, ad
conversionem
in hoc Mona
sterio, resipi
queunt.

Sed post factā
Professionem,
absq; licentia
Abbatis exin
de nemo disce
dere, vel disce
der ab aliquo
retinendi potest
atiori.

In locis ad
hoc Monaste
rium spectan
tibus consti
tuitur Securi
tas eius Burg
frida.

Gravis execra
tio eorum, qui
hisee Privilie
giis contrave
niunt: & Bene
dictio eorum,
qui huic Mona
sterio sua jura
servant.

Autoritate Apostolica prohibemus, ut infra clausuras locorum, seu Grangiarum (b) vestiarum nullus violentiam vel rapinam, siue furtum committere, aut ignem apponere, seu hominem capere, vel interficere audeat. (c) Decernimus ergo, ut nulli omnino hominum licet præfatum Monasterium temere perturbare, aut eius possessiones afferre, vel ablatas retinere, minuere, seu quibuslibet vexationibus fatigare, sed omnia integra & illibata seruentur, eorum pro quorum gubernatione ac sustentatione concessa sunt, usibus omnimodis profutura, salua Sedis Apostolicæ auctoritate. Si qua igitur in futurum Ecclesiastica secularisue Persona hanc nostræ constitutionis Paginam sciens contrâ eam temere venire temptaverit, secundo, tertioué comonita, nisi reatum suum digna satisfactione correxerit, potestatis honorisq; sui dignitate careat, remq; se Diuino Judicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, et à Sacratissimo Corpore ac Sanguine Dei, et Domini Redemptoris nostri Jesu Christi aliena fiat, atq; in Extremo Examine districte ultioni subiaceat. Cunctis autem eidem loco sua Jura seruantibus, sic Pax Domini nostri Jesu Christi, quatenus et hic fructum bonæ actionis percipiunt, & apud districtum Judicem præmia æternæ pacis inueniant. Amen.

Ego Alexander Catholic. Ecclesiæ
Episcopus. SS. †.

Ego

Ego Joannes Presbyter Cardinalis Sanctorum Joannis & Pauli. Tit. Pamachij.

Ego Albertus Presbyter Cardinalis Tit. S. Laurentij in Lucina.

Ego Boso Presbyter Cardinalis S. Pudentianæ Tit. Pastor.

Ego Petrus Presbyter Cardinalis, Tit. S. Susannæ.

Ego Jacobus S. Mariæ Int' em. Diaconus Cardinalis.

Ego Cinthyus Diaconus Cardinalis S. Adriani.

Ego Hugo Diaconus Cardinalis S. Angeli.

Datum Anagniæ per manum Gratiani Sanctæ Romanæ Ecclesiæ, Subdiaconi et Notarij. xii. Kal. Januarij. Indictione Undecima. Incarnationis Dominice Anno Millesimo. Centesimo, Septuagesimo, Septimo. Pontificatus vero Domini Alexandri Papæ Tertij Anno Decimonono.

NOTATIO.

Diploma hoc extat quoque apud Crisium Annal. Suevic. p. 2. l. 9. c. 9. f. 466.

NOTATIONES.

(a) **G**rangia, Gallicè *Grange*, Lat. *Granarium*, siue horreum, cui frumenta imponuntur. Germanicè, *grangia*, *gehend Scheur* / *gehend Hof*. Sumiturque tropicè pro omni iure obuentionis, quod Monasterijs competit in aliquo loco. Sic etiam, in Legibus Boiorum, mentio fit *Granarij*, quod *Parch* appellant: *Lindenbrog*. *verb. Parch.* *Usurpaturque für ein ganzes* *Bimbang*: quomodo etiam usurpant Galli *Parc.* Ut & infra in eodem Diplomate littera (b) *Grangiæ* dicuntur clausuræ loco-

locorum, & quoque ex Documento infra sub num. I V. elucent Grangiam non esse horreum, sed locum ubi Princeps aliquis divertere & honorificè tractari potest.

(6) Ut paci, & tranquillitati Ecclesie, & bonorum ecclesiasticorum, ut & Castrorum, melius consulatur; haut raro, singulariter constitutus, atq; sancitur; ut si inibi aliquis offendatur, vel ledatur, offendens manus amissione, vel gravi aliâ poenâ puniatur. Nam & de iure communi, loca quædam sancta sunt, quæ ita legibus sacra, ac plebis scitis sancita, ut inviolata debeant manere. Siquidem sanctione, obtestatione, aut consecratione, vel poenis consecrantur. Et sic muri & mœnia Civitatum, quod illa transgredi non liceat, sancta censeantur, §. *s. sanctæ, Instit. b.*

III.

RUDOLPHI I. Romanorum

Regis attestatio, quod in Albensi Monasterio nemo habeat ius Advocatiæ. Et simul illud Monasterium sub suâ, & Imperii Protectione suscepit. Hoc addito, quod possint Tutori eligere ex progenie Comitum de Eberstein tanquam Fundatorum, quem velint: qui.

Imperatoris, & imperii nomine eis,
ita præsit, ut proflit.

A.C. 1275.

RUDOLPHVS Dei gratia Romanorum Rex semper Augustus. Vniuersis sacri Romani Imperij fidelibus præfentes litteras inspecturis, Gratiam suam & omnime bonum, Ad loca quæ Diuino cultui mancipata cognoscimus, acies nostræ considerationis internæ feruenter extenduntur,